

M 305 210

Kamila Skopová

STARÁ ŘEMESLA

aneb
O činnostech
zapomenutých
a mizejících

• • • •

SEKÁČI a PÍSKAŘI

Jistě jste někdy slyšeli obdivné hodnocení zdatného mužského: „To je ale sekáč!“

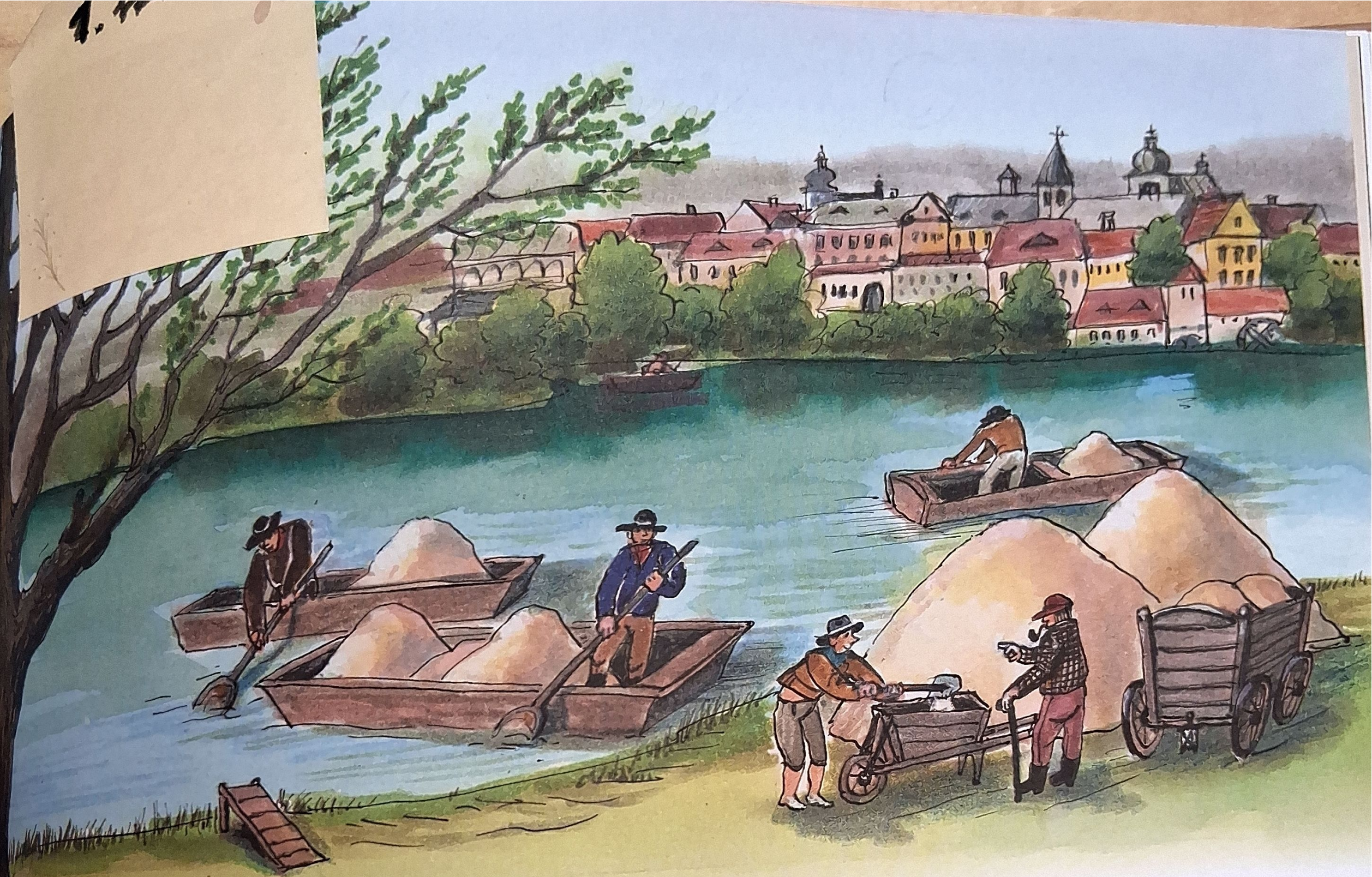
Možná nevíte, kde se tohle slovíčko vzalo. Sekáči byli ledaři, kteří během zimních měsíců vysekávali ze zamrzlé řeky bloky ledu. Další siláci je pomocí háků stahovali ke břehu a nakládali na povozy, tažené těžkými valachy. Povozníci je pak hned zaváželi všude tam, kde byl led celoročně potřeba — do sklepů hospod, pivovarů, do nemocnic

i do řeznických skladů. Mrazicí boxy byly v těch dobách ještě velkou neznámou. Později byla v Braníku postavena obdivuhodná stavba, Ledárny, kde se ledové bloky skladovaly a celoročně se odtud rozvážely.

Vltava už dávno nezamrzá, ale úsloví o sekáčovi přetrvalo...

Řeka kdysi živila nejen plavce, rybáře, převozníky, lodníky a ledaře. Poskytovala i jiné bohatství, především pro mistry

zedníky a štukatéry. Byl to jemný říční plavený písek na dně řeky. Písaři ho těžili, nakládali na pontony a sváželi na břeh, kde ho skladovali na hromadách a prodávali stavbařům ze širokého okolí. Zedníci si ho považovali jako přísadu do malty, a především do jemných štuků. V zimě byla těžba písku kvůli zamrznání řeky utlumena. Písaři v tu dobu připravovali směs písku

s jistými odmašťujícími ingrediencemi jako pastu k mytí nádobí. Dodávali ji kramářům a ti přípravek prodávali v kulatých plechových krabičkách hospodyňkám. Písek na nádobí fungoval velice účinně na připečené kuthany a pekáče.

